

M A G Y A R K U R I R

Bécs, Kedden, Mártzius' 28-dikén, 1826.

P o r t u g a l l i a.

Ismét gyászba boríta a' halál egy fényes Királyi Udvart, a' Leghüségesebb Felség' Udvarát. Lisbonából így írtak Bétsbe folyó Mártz. 6-dikán: — „

„Ő Felségére a' Császárra és Királyra e' h. 4-dikén délután Kolika jött, melly a' következett éjjel olly erőre kapott, hogy ő Felsége a' maga elmebeli jelenvalóságát elvesztené. Az Orvosok a' nyavaját Tagszaggatással öszszekaptsolt Gutaütésnek (Convulsiv. Apoplexiának) lenni nyilatkoztatták. A' következett reggel valamivel jobbatskán érezte magát ő Felsége, 's ezen nap (Mártz. 5-dike) tsendesen és fájdalmak nélkül telt-el; hanem 6-dikban reggeli öt óraker újabban rájött a' betegség, 's 7 óráig tartott, 's a' Kurirnak elindulásáig, a' melly délután 2-törkor történt, hevesen megújult. — Ő Felsége ötödikben Régenséget nevezett-ki maga helyet, a' melly Isabella Maria, Csász. Kir. Herczegaszszonyból, és négy Státustanátsosokból áll, a' kik ezek: Hercz a Cadaval, a' Lisbonai Patriárcha, Gróf de-los-Arcos, és Marquis Valada.“

„Egy Telegrafusi tudósítás, a' melly e' h. 17-dikén érkezett Párisba, azt a' szomorító tudósítást vitte oda, hogy ő Leghüségesebb Felsége Mártz. 10-dikén este felé meghalt legyen. A' 6-dikban előfordult Crisis után egész 9-diknek estvéjéig semmi újabb elnehezülés nem mutatta magát: hanem azon este ismét olly

erővel megújult a' nyavalya, hogy hűséges alattvalóinak szomorúságára, 24 óráknak elteltésével, meg kellett halnia.

B r a s i l i a.

Folytatása a' félbe maradt Had-hirdetésnek: — „

„Illy környülállások között nem vala a' Leghüségesebb Felségnek (a' Brasiliában akkor Országló Királynak) mit tenni egyebet, hanem tsak, hogy ezen vakmerő-bátor Bitangolót az Uraguay' vizén túl kergesse, 's az után a' maga sergei által ezen víznek bal partjait elfoglaltassa. Ezen plánumnak következésében, melynek végrehajtatása sok áldozat-tételekkel vásároltatott-meg, just szerzett magának Brasilia azon tartományhoz, a' melynek Ura Artigas vala, kinek független Uralkodását Buenos-Ayres már megesmerte vala. A' Brasiliai sergeknek oda való bejelenetele a' rendtelenségeknek és elnyomásoknak véget vetett; 's a' La-Plátán innen lakó népek, a' békességet helyreállítatra 's tartományaikat egy tyrannusi uralkodásnak és a' polgári hadakozásnak pusztításaitól megmentetve lenni szemlélvén, tellyes háládatosságot nyilatkoztattak érte.

„Ázután négy esztendőkiig meg nem zavartatott a' közönséges tsendesség; mindenek azt mutatták, hogy a' részrehajlások megnyugodtak, hogy Brasiliának határai bátorságban vagynak, 's hogy a' La-Plátán innen lakó nemzetek meg vagynak állapotjokkal elégedve, 's azzal, hogy mind

ezekkel a' jókkal a' Portugallus Királynak oltalma alatt élhetnek. Buenos-Ayres azon-
 lóban meg nem szűnt legveszettebb és egy
 70 rendben lévő Országloszekihez legillet-
 lenebb eszközöket fordítani a' végre, hogy
 Banda - Orientálban egyenetlenkedésnek
 magvát hintezzen-el, 's ugyan-ott a' Rio-
 de-Janeroi Udvar ellen, melyet mint Ty-
 rannust 's mint Bitangolót úgy vádolt,
 pártoskodást formáljon, azt a' vélekedést
 verve valamint a' pártos fejekbe úgy a'
 tsendes polgároknak elméjébe is, hogy
 Artigasnak megvertetésekor a' Bra-
 siliai seregeknek is oda kellett volna hagy-
 ni Montevideo városát.

„Hanem, ha ezen tartomány nem
 lirt azzal a' tulajdonsággal, hogy egy füg-
 getlen Státust formáljon, és ha azt az anya
 (Spanyol) ország magának meg nem tart-
 hatta, nem oltalmazhatta vagy nem akarta,
 kinek kezébe köteleztetett volna azt
 a' Rio-de-Janeroi Udvar által adni, a' nél-
 kül, hogy Brasilának bátorsága ne vesze-
 delmetetődjék, és a' nélkül, hogy ezen
 tartomány, a' Banda-Orientál, maga is
 azon pusztulásra 's vérontásra ismét ki
 ne tétetődjék, a' melynek már egyszer
 theátruma vala? De ha igazságos és a'
 czéllal megegyező lett volna is az, hogy
 a' Brasiliai seregek a' Banda-Orientálból ki-
 jőjenek: ugyan hogyan tarthatott volna
 Buenos-Ayres, a' ki már ennek független-
 ségét megesmerte vala, just ennek elfogla-
 lására? És valyon Buenos-Ayres, a' mely
 maga is pártoskodások által szaggattatott,
 szolgálhatott volna-é Brasilának ezen rend-
 kívül való környülállások között, kezessé-
 gül azért, hogy azon veszedelmek, mel-
 lyeknek már egyszer kitétetődött vala,
 többé elé nem fognak fordúlni, 's meg-
 fordíthatta volna-é valyon Buenos-Ayres
 azon kárvallásokat Brasilának, melyeknek
 megkivánására néki kétségbe-hozhatatlan
 jussa lett volna, és a' melyek többre tel-

tek, mint a' mennyit az egész elfoglalt-
 tott Banda-Orientál ér.

„Így állottak a' környülállások, mi-
 dőn Király ő Felsége, Európába lett visz-
 zatérésekor nemes szívének érzését követ-
 vén arra határozta magát, hogy minden
 részrehajlások előtt kimutassa nagy lek-
 kúségét, az által, hogy az egész Banda-
 Orientálból nemzeti képviselőket hivatván
 össze rendkívülvaló Congressszusra Mon-
 tevideóba, erre bizza, hogy a' tartomány
 jövő sorsát fontolás alá vévén, egy, a'
 népek szokásaival és jóvával legmegegye-
 zőbb Országlási módot határozzon-meg.
 Ennek maga Buenos-Ayres is tanuja vala,
 és mint hogy semmi okot nem találhatott
 arra, hogy egy illy közönséges módon folyó
 tanátskozásnak magát egyenesen ellene
 szegezze: erre nézve most is csak a' ma-
 ga mesterkedési szokott systemájához folya-
 modott, hogy a' népek jó gondolkozását
 megvesztegethesse 's azt a' maga ditsősé-
 g-szomjúzó plánumajának elfogadására
 tsabitások által rávehesse.

„A' Buenos-Ayresi kiküldöttek, mil-
 lyenek a' Banda-Orientálban nagy sokaság-
 gal megjelentek, káromlották azon Monar-
 khának czéltzásait, a' ki nem a' maga régi
 jusait, nem fegyvereinek győzedelmeit
 akarta használni, hanem inkább a' tarto-
 mánt magát akarta meghatalmazni arra,
 hogy önn' jövő sorsát meghatározza:
 az könnyűség, mellyel a' Buenos-Ayresi
 Országlószek a' maga mesterkedéseit foly-
 tathatta, valamint szintén az a' méltóság
 és mérséklettség, mellyet a' Rio-de-Janeroi
 Udvar ezen veszett mesterkedéseknek meg-
 vetése által bizonyított, szükségesképpen
 minden egyebeknél inkább meggyőzhetik
 az egész világot a' felől, hogy ezen Con-
 gresszus a' maga tanátskozásait, Brasi-
 lia' részéről telyes szabadsággal tartotta.
 A' Banda-Orientál külömb-külobb tartoma-
 nyaiabol Montevideoba a' Congressszusra

összegyülekezett Képviselők, az elejükbe terjesztetett fontos kérdésre nézve legnagyobb nyilvánossággal tartották a magok tanácskozásait, és 1821-ben Jul. 31-dikén megegyeztek azon határozásban, hogy Banda-Orientalnak a Portugalliai, Brasiliái és Algarbiai egyesült birodalommal lejendő öszszetsatoltatását, nekik tetszeni fogó feltételek alatt, kinyilatkoztassák. A Rio-de-Janeriói Udvar elfogadta ezen feltételeket, 's ez által just nyert arra, hogy ezen illy nyilvánosságos módon tökéletességre ment öszszetsatoltatást fenntartsa 's minden megzavartatás ellen oltalmazza.

„Azonban, bár melly egyenes czélzásokat, bár melly nyilvánosságot mutat is a Rio-de-Janeriói Udvar a maga tselekedeteiben, 's bár melly nagyon iparkodjék is azon, hogy a Buenos-Ayresi Országlószékekkel jó egyetértésben élhessen, ezen Országlószék mindazáltal soha semmi egyenességet nem mutatott; folyvást folytatta mesterkedéseit, 's a czivakodás tüzenek élesztésén iparkodott, midőn kiküldöttjei által azt hirteltette-el, hogy a Monte videói Congresszus' határozása kényszerített 's következésképpen törvénytelen volna.

„Miusoda tselekedet van a világon olyan, a melly, bár mi szabadsággal esék is és bár melly törvényes légyen is, a legkülömbözőbb 's egymással legellenkezőbb magyarázatoknak ki nem volna tétődve? Vége fogna akkor lenni az emberi társaság' bátorságának, hűségének és hitelenek, midőn erőltetési alapokat lehetne ott is feltennünk, hol annak semmi egész világos és meghatározott bizonyosságai nem lennének, 's hogyan lehetne ezen öszszetsatoltatást külömben is erőltetettnek tartani, minekutánna ezt a tartomány Tisztikarjai Király ő Felségének már azelőtt is ajánlották vala, hanem ő Felsége maga nem fogadta-el? Ha egy illy Alttának hiteltetésére meghívántató minden formáli-

tások megtartattak; ha erről nyilvánosságos tanácskozások tartattak legkissebb fegyveres erőnek részvétele nélkül; ha a Buenos-Ayresi Országlószék már előre, minden tsabitási eszközöket elpróbált, hogy a' dolgot meggátolhassa; ha a' Congresszus által tétetett határozás a' különbkülönb Kerületekben öszszehívatott 's megkerdeztetett Tisztikaroknak voksaik által még fontosabbá tétetett öszszetsatolódási Határozás olly Clausulákat is foglal magában, a' mellyek Brasiliának nyilvánosságos terhére vagnak: már így tsak elég világosan meg van mutatva, hogy ezen öszszetsatolódás nem volt 's nem lehetett kényszerített. És hogy minden, ki a Spanyol plánta-tartományoknak revolúziójokban tsak valamennyire jártos, jól tudhatja, hogy azok közül egynek sints jussa arra, hogy a' másikon való fő uraságot magának tulajdonithassa; chezképpest mindeneknek meggyőződötteknek kell lenni a' felől, hogy Buenos-Ayres elejítől fogra igasságtalanul és ellenséges módon bánt Brasiliával, 's hogy ő most az egész világ előtt mint valamely titokban dolgozó állnok ellenség úgy jelenik-meg, szakadatlanul azon dolgozván, hogy a' Brasiliái Országlószék a' maga' munkálódásában akadályoztassa 's annak bátorságát veszedelmeztesse.

„Mindjárt ezen öszszetsatolódás után tellyesen elvált Brasilia a' Portugalliai Monarkhiának minden egyéb részeitől, hogy a' Bandai lakosoknak ez által is albalmatosságot szolgáltatson kívánságaiknak kinyilatkoztatására, 's hogy a' Buenos-Ayresi Országlószéknek ez által is megmutassa, hogy kényszerített volt-e ez az öszszetsatolódás, vagy nem? A' La-platán innen lakó népség a' maga Közönséges Prokurátorának Nyilatkoztatása által, a' szomszéd Országlószéknek minden ellenző sugallásai mellett is, Brasiliához tsatolta magát; 's hogy ezen lépést leg kissebb

kentelenítettés nélkül tette, legnyilván-
 gosabban bizonyítja az a környúlás,
 hogy ezen időben egy olly fegyveres tso-
 port volt Montevideóban, a melly elpár-
 tolt vala Brasiliától, s ezen öszszetsatoló-
 dást kétséghivül meggátolta volna, tsak
 egy akár mi részetske találatott volna a
 Bandában annak ellenzője. Kivánhat-e a
 Buenos-Ayresi Országlószék még más bi-
 zonyosságokat is az eránt, hogy a Platán
 innen lévő lakosok szabad egyenességgel
 kívánták a Brasiliával való öszszetsatoló-
 dást? ha kívánhat, itt következnek:

„A Császárnak thronusra lett lépése-
 kor, melly minden Brasiliai tartományok-
 nak nyilván kimondott s megegyező ohaj-
 tások szerént 1822-ben Október 12-dikén
 történt, a Platán innen lévő lakosok azon
 hathatós örvendezés által, mellyet ezen, az új
 világ történeteinek könyvében örökre fenn-
 marandó emlékezetű változásra nézve nyil-
 latkoztattak, elegendőképpen megmutatták,
 hogy az ő részekről mindenek tellyes sza-
 badsággal s az ő javokra való figyelmezés-
 sel mentek véghez. Minden Tisztikarok,
 városok, és a tartománynak minden sere-
 gei közönséges módon kikiáltották Iso
 Pedro Császárt, s az eránta való hű-
 ség hitét letérén az e-végre készült Okle-
 velekben nyilván kijelentették, hogy az ő
 tartományoknak függetlenségét és szabad-
 ságát egyedül tsak a Császár oltalmazása
 teheti bátorságossá, ki a Revolúciónak
 véget rett, a nyughatatlanság gerjesztőjinek
 öszszeesküvéseiket eloszlatta, s a népek-
 nek jusaikat, a köz tsendességet s minden
 polgároknak bátorságát s tulajdonát
 megoltalmazta.

„A Buenos-Ayresi Országlószék az ő
 minden Monarkhiai intézetek eránt visel-
 tetü gyűlölsége miatt nem tilkolható to-
 vább a maga bosszankodását, s midőn
 látná, hogy a lakosoknak ingadozás nél-
 kül való hűsége miatt minden mesterke-
 dései hajótörést szenvednek, arra határoz-

ta magát, hogy Rió-de-Janerióba egy Biz-
 tost küldjön, a ki olly parantsoló hangon,
 mellyet a leghatalmasabb Státusoktól se
 lehetne megszenvedni, Cathgorikus
 feleletet kívánt ezen kérdésre: „Öszsze-
 tsatoltatik-e Montevideó tartománya Bue-
 nos-Ayressel, vagy nem?“

„A Brasiliai Udvar a maga tseleke-
 deteiben, mindenkor nyilvánosságos és egye-
 nes lévén, legkissebb se késcedelmezett
 ezen Biztost elfogadni, s nélki mérséklet-
 módon ugyan, de meghatározva kijelente-
 ni: „Hogy ezen Udvar meg nem esmeri,
 hogy a Buenos-Ayresi Országlószéknek vol-
 na az a jussa, hogy ezen kérdést tehesse.“
 A Brasiliai Ministérium mindazáltal, hogy
 magaviseletét tellyesen megmentlse, tsak
 ugyan tett ezen rövid válasz mellé, Febr.
 6-kán 1824-ben költ jelentése által, némi-
 némü magyarázatokat.

„A Brasiliai Országlószék ezen egye-
 nességgel tététt nyilatkoztatásnak vétele
 után úgy mutatta, mint ha lemondana
 igasságtalan jus-formálásairól: hanem kö-
 söbbi tselekedetei által kinyilatkoztatta,
 hogy valóságos célzásait tsak eltittkólta
 vala, s tsak kedvezőbb idő pontot várt
 Brasiliának megtámódására, de nem vala-
 mi nyilvánvaló és formális hadhirdetés ál-
 tal (melly a tölle illy sokszor prédikálta-
 tott egyenességhez inkább illet volna), ha-
 nem tsak legméltatlanabb s leggyűlölsé-
 gesebb mesterkedések által.

„Ezen Biztosnak, a ki magát egyszer-
 smind a Banda-Orientali lakosok Tolmá-
 tsának lenni mondta, Rióba lett küldet-
 tetését jól tudták ezen lakosok; hanem olly
 hathatósan meghatározták vala magokban,
 hogy Brasiliával öszszetsatolódásban ma-
 radjanak, hogy midőn a Császár a biro-
 dalom Constitúzióját a maga népeinek
 adni méltóztatott s őket meghívta, hogy
 annak minden Czikkellyeit tellyes szabad-
 sággal fontolják meg s azokra való jegyzé-
 seiket tegyék-meg, ők ezen Constitúziót,

minekutánna az a' Bandának minden kerületeiben éretten megfontoltatott, azon Clausulákna k megtartásával, melyek az Összszetsatolódási Alttában kifejeztetve vagynak, elfogadták.

„A' felhördött számos történetek elég-ségesek lehetnének annak megmutatására, hogy a' La-Plátán innen lévő tartománynak Brasiliával való öszszszatoltatása igasságos egyenességgel történt legyen: azonközben nem rég' ismét adá magát egy történet elé, a' melly olyan, hogy a' dolognak igasságos voltára nézve semmi-kétséget hátra nem hágy. Ezen történet az, hogy a' Banda-Orientali lakosok, a' Buenos-Ayres-i Országlószéknek minden mesterkedései s hitelen ságallásai mellett is, képviselőket neveztek ki a' Brasiliai törvényhozó gyűlésre s a' nemzeti képviseletben való részesülésre. (A' többi következik).

Francia Ország.

Mostanság nem emlékeznek, hogy nagyobb meglepégedéssel határozottatott volna meg valamely jóvallatt a' Törvényhozó kamarákban, mint Vice-Gróf Chateaubriand Pairnek ezen jóvallatja a' Pair-ek kamarájában: — „

„Meg kell határozunk, hogy törvényeinkel ellenkező bűn vagy vétkeket az, a' szerint, mint ezen tselekedetek, egyenként vétetve, az 1818-ban hozott törvény alá vonattathatnak, ha valamely Frantzia vagy pedig valamely Frantzia hajó a' Levantén, a' Görög tengereken, vagy a' Levántei akár mellyik ki-vagy felrakodó helyen (a' Görög s Török partokon), akár melly feltétel s és fogás alatt, vagy pedig, ha valamely külső országi ember is a' Frantzia vidékeken, a' Rabszolgai kereskedésben részt veszen.“

— Chateaubriandnak azon beszéde, melyet ezen jóvallatnak támogatására elmondott, olly nagy meglepégedéssel fogadtatott,

85 voksok által 64 ellen azonnal megerősítettet a' jóvallatja. Győzedelmes beszédeben leginkább a' következő kifejezéseket nyerték meg a' helybe-hagyást: — „

„A' törvény úgy mond, melyet 1818-ban a' Rabszolgakereskedésről hoztatok, csak a' Feketéről (Szeretsenéről) beszél. Látok Algierből, Tunishol, Tripolishol egy Frantzia hajót Alexandriához kikötni, a' melly Fekete-rabszolgákkal van, mint árúportéllakkal, megterheltetve. Ezen Frantzia hajóst megbünteti a' törvény, mint a' ki, által hágtá a' törvényt. Ugyan azon szempillantásban bevez oda egy más-Frantzia hajó szerentsétlen Görög Rabszolgákkal terheltetve, kik az Athénai, s Argosi elpusztított vidékekről valók. Azokat, kik ezeknek odaszállításában részesültek, semmit nem tehetnek törvényeink. E' szerint a' mi Törvényeink megbüntetik azokat, kik Fekete Rabszolgáknak eladásában részesültek, de nem büntetik meg azokat, a' kik Fejéreknek eladásában eszközök voltak. Ez a' rettenetesség maga ellen gerjeszti a' szívet és lelket, az igasságot és okosságot, a' Vallást és az emberiséget. Isten őrizze, hogy a' Feketékkel való kereskedéstől való irtódzást gyengíteni akarnám, ámbár a' Feketének mindenkor lehet az a' vissza-gasztalása, hogy eladattatván keresztény országba fog vitettetni, hogy ahoz nyujt reménséget, hogy valaha a' minden igas-ságtalanságoknak Megfizetője, a' más életben boldoggá fogja őtet tenni. Hanem az Arahipelagus és Peloponésus lakosai, kik a' magok lakások omladékjai között a' világra széllyel hurtzoltatnak, a' Hitves a' ki Férjétől elragadtatik, s a' gyermek, a' ki szülőjinek karjai között kiragadtatik, megvásárlójiknak kegyetlen áldozatjaikká lesznek, közönséges házakba taszítatnak, s a' magok vallását a' Mahomedével feltserelni kényszerítettnek.“

Mikor ezen kérdés felett a' Pair-kamarában folytak a' vetélkedések, Igasság-

lévő Minister Peyronnet Úr törvényes okoknak felhordása által iparkodott gyengíteni a' Chateaubriand úr erősségeit. Hanem utánna Lainé fogta-fel a' jóvallat ügyit, 's olly meggyőző volt beszédje, hogy nem tsak a' Pairek' által megerősítettett a' jóvallat, hanem a' külső közönségnek is nagy meglepődést okozott. Különösen egy Missolongiban lévő ifjú Görögnek levelét is felolvasta Chateaubriand, melly által nagyon megillette a' Paireket, melly levelében így kiált-fel az ifjú Görög: „Ugyan mit vétettünk mi ellenetekt Frantziák!” — hanem ezen keserves levele és felkiáltása által azon Frantziák ellen czéloz a' Görög, a' kik, mint Boyéris, nevű turbánt tettek-fel, 's az Ibrahim' Zsoldján tsatáznak a' Görögök ellen. — Chateaubriand pedig azt akarja megtiltatni a' Frantzia kereskedőknek, hogy hajójikat ne adhassák bérbe Ibrahimnak, hogy az elfogott aszszonyembereket 's gyermekeket Egyiptomba szállitassa ezen hajokon.

Újabb Tudósítások.

Feljebb megírtuk Portugalliai Cs. és K. ő Felségének e' világból lett kimulását. Hátra hagyott Familiájáról ezen jegyzéseket közölhetjük:

Született a' boldogult VI-dik János 1767-ben Máj. 13-dikán, ki is 1799-ben, anyának a' Királynének nevében a' Régeniséget által vévén, annak helyébe 1816-ban thronusra következett, 's minekutánna a' Frantziáknak beütésekor egész Udvarával Brasiliába eleyezett volna, ott magát a' fő városban Rióban megkoronáztatta. Felcségül vette 1890-ben, mint Brasiliai Princz; Charlotta Joachimát, a' IV-dik Károly Spanyol Király' leányát, a' most Országlo Spanyol Király' testvérét, a' ki 1775-ben született és a' ki most özvegyen maradt — 's a' melly Házosságból, következő gyermekei maradtak hátra: —

1. Mária Theresia, Beyrai Princzaszszony, a' Péter Károly nevű Spanyol Princznek özvegye, szül. 1793-ban; a' Portugalliai Udvarnál lakik.

2. Isabella Mária Franciska szül. 1797-ben.

3. Alkantarai Péter Antal; a' Brasiliai Császár; szül. 1798-ban Okt. 12-dikén. Brasiliai Connetábelnek neveztetett 1801-ben, feleségül vette 1817-ben Austriai Leopoldina Cs. Fő Herczegaszszonyt, I-ső Ferencz Ó Cs. K. Felségének leányát, kitől 3 Princzaszszony leányai 's egy Princz sija élnek; ezen utolsó nem régen született.

4. Mária Franciska-de-Asis, szül. 1800-ban; a' Károly Spanyol Princz' Hitvese.

5. Isabella Mária, szül. 1801-ben; ki most a' Portugalliai Régeniséget a' fenn nevezett 4 Státustanátsokkal együtt, által vette.

6. Miguel Mária Evarist, szül. 1802-ben Okt. 26-kán. Ez a' Béjai Princz, a' ki nem régen Magyar Országon és Erdélyben is járt.

7. Anna Princzaszszony, sz. 1805-ben.

B é c s.

Császár Ó Felsége Mártzius' 6-dikán hagyta lefelébb el az ágyat, 's ebédkezés után 3-madfél óráig maradt-fenn. Alvása és appetitusa nagyon jó van Ó Felségének; erejének nevelkedése a' legjobb 's legkedvezőbb várakozásnak megfelel.

A' Husvétii két napok meglehetősen szép tiszták valának Bétsben, ahhoz képepest, mint az előbbeni hideg nedves napok után reménlhetők volna.

Magyar Ország.

Posony Márt. 24-dikén: — „Nagyon felvidámitotta (így szoll a Déák Ujság) a 78-dik Ülésben a T. Státusokat és Rendeket a Mélt. Gróf Széki Teleky Jó's ef Kamarás és K. Tábla-Bárója Ó Nagyságának (*) azon Ajándékozó levele (melyről közelébb költ Ujságunkban tsak rövideden emlékeztünk vala. Conventiós pénzben 5000 forintból álló tőkepénzt rendelt a Gróf Úr a Könyves-ház Gondviselőjének. Familiai könyv-gyűjteményét pedig olly elintézés szerént ajánlotta oda, hogy ámbár mások tsak benn a Bibliothékában olvashatják a könyveket, a Teleky Grófi Familia tagjai mindazáltal azokat házaikhoz vitethessék olvasás végett. Hogy ezen hazafiui példaadás több buzgó követőkre is fog találni, semmit se kételkedtünk rajta: de az eránt is reménséget nyújt, hogy kezdete is illy sikeres alapokra helyezhetődvén, az egészből egy sok ideig fenn álló nemzeti alkotmány fog felemelkedni s arra fog szolgálni, hogy a nemzeti kimívelődés szerentsés lépéseket tessen elő felé. — (*) Nem Ország-bárója, mint közelébb költ levelünkben hibásan írtuk).

Az is megjegyzzetik továbbá ugyan a Posonyi Ujságban, hogy az Országgyűlési Kiküldöttségnek jóvallatja, vagy jóvallott plánuma szerént, ezen Akadémiának vagy Tudós Társaságnak helye a Nádorispány Ó Cs. Fő Herczegsége Protektorsága alatt Pesten fog lenni, mint hogy itt minden ahoz szükséges segedelmek feltalálhatnának. Itt van tudniillik az Országának legfőbb tudományos Intézete az Universitas, itt van az Igasság-tévő legfőbb Szék; itt a kereskedés közép pontja; itt Magyar Ország virágainak minden részéről való össze folyása, mint a melyek megannyi segedelm-eszközei a kimíveltődésnek. Munkálkodása módjáról a Tár-

saságnak most még tsak annyit mondatbaktik, hogy annak Rendszerént való és Tisztelet béli tagjai, s némelly ott állandóképpen jelenlévők, a magok Elölülőjök alatt, a Nyelvnek belsejére és nem külsejére terjeszkedő (intensivam non extensivam culturam) kimíveltetését fogják szügyre venni — s az Országgyűlés végződésével mind ezek azonnal elkezdődnek.

Az e h. 17-dikén tartatott 77-dik Ülésben, midőn a Gyűlésre öszszeseregelve lévő Haza atyjai a Nádorispány Ó Fő Herczegsége által annak jelentésével megörvendeztetetűének, hogy a Császár és Király Ó Felsege betegsége miatt okoztatott félelem elenyészvén, helyette legjobb reménség foglalt volna helyet, azon mindenek vig felkiáltások által öntötték ki szíveiknek örvendezését, s az után a 79-dik Ülésben e h. 21-dikén tellyes felbuzdulással meghatározták, hogy Husvéth hétfőjén Te Deum laudamust taritsanak, most pedig haladék nélkül az egész Magyar Nemzetnek nevében Örvendező és Szerentséltető Levélet készítsenek s küldjenek Ó Cs. K. Felsegéhez azért, hogy az Isten a könyörgő Hívek imádságaikat meghál-gatta, s az Ó Felsege' egészségét onnyi millió alattvalóknak örömeire vissza adta, a mely Szerentséttető Levél az Első Táblának megküldetvén egy szívvel lélekkel elfogadtatott, s 22-dikben, a 80-dik Ülésben, közönségesen felolvastatott, melynek tellyes foglalatlja itt következik Déák nyelven: —

Gratulatoriae Regni Statuum ad Suam Majestatem, ob recuperatam valetudinem.

Sacratissima Caesarea et Regio Apostolica Majestas.

Domine Domine Clementissime.

De Salute Majestatis Vestrae, periculis adversae valetudinis exposita, anxios

nos, et trepidantes, sollicitudo prope confecit, dum nostris, et universi Populi supplicibus votis propitia Divina Bonitas, conservatione Majestatis Vestrae Sacratissimae, nos clementer consolari dignata est.

Quia felicitas publica, Majestatis Vestrae incolumitati arctissimo juncta esset vinculo, discriminis, quo haec tentabatur magnitudine, fideles Majestatis Vestrae subditos vehementer percussos fuisse, quemadmodum incerto adhuc Providentiae nutu, diffusus in omnium animos dolor, ita allatis laetioribus nunciis succedens gaudium, animorumque serenitas testatum reddiderunt.

Nemo enim est, qui in Majestate Vestra Patrem tenerrimum, et gravibus vicissitudinibus exagitatae prosperitatis publicae Restauratorem, filiali cultu, homagialique devotione gratus non veneretur; nos vero, spes quoque nostras quovis periculo salutis Majestatis Vestrae in discrimen trahi intime convicti simus, et ideo:

„Liberati maxima sollicitudine, Divinum Numen, cujus Benignitate Majestas Vestra Salutem, nos vero Patrem Patriae recuperavimus, pro tanto beneficio enixa devotione adoramus, precamurque ardentissimis votis, ut Majestatem Vestram pro felicitate populorum, glorioso Ejusdem Sceptro subjectorum, in multos adhuc annos sospitet, incolumemque servet.

Quem grati, devotissimique animi sensum, ut Majestas Vestra Sacratissima benigne suscipere dignetur, humillime oramus, Gratiisque et Clementiae Regiae profundo cum subjectionis cultu commendati emorimur. Datum e Sessione nostra Diaetali Die Vigesima secunda mensis Martii Anno Domini Millesimo Octingen-

tesimo Vigesimo sexto, in Libera Regiaque Civitate Posoniensi celebrata.

Majestatis Vestrae Sacratissimae humillimi Capellani et Servi, perpetuoque fideles Subditi, Status et Ordines Regni Hungariae, Partiumque adnexaram Diaetaliter congregati.

E r d é l y.

Erdélyben ŐCsászári Királyi Felsége Gróf Kornis Mihály Úr Ő Nagyságát, eddig volt Kormányszéki Titoknokot, Nemes Kővár Vidék' Fő Kapitányi Administratorává; — Gróf Nemes János Úr Ő Nagyságát, arany kultsost, és Kormányszéki Titoknokot, Nemes Fogaras Vidék' Fő Kapitányi Administratorává; — Bárány József Úr Ő Nagyságát, arany kultsost, és Kormányszéki Titoknokot, Nemes Torda Vármegye' Fő Ispányi Helytartójává méltóztatott kegyelmesen kinevezni.

A' Károly-Fejérvári Káptalanban pedig illyen előmozdulások történtek: Fő Tisztelendő Hene Ferencz Úr Nagy Prepostá; Fő Tisztelendő Szabó János Úr, a' Kormányszéknél Referens, Lectorrá; Fő Tiszt. Jomly Károly Úr, Kolosvári Plébános, Cántorrá; Fő Tiszt. Bede József Úr, Astronomus, Custossá lettek.

I g a z í t á s o k — mult postán az újságunkban néhány első árkusokon ezen hibák mentek-el: 1-ső lap. 2-dik hasáb. alólról 10-dik sor, olálkodásni, olálkodni helyett — 186 lap. 2-dik hasáb. alólról 6-dik sor Magy, Nagy helyett — 189 lap. 1-ső hasáb. felső sor. vásorán, városán helyett.